

Mikkelin seudun viisaan liikkumisen suunnitelma

Seudun kuntien yhteiset
liikenneturvallisuuden, esteettömyyden
ja liikkumisen ohjauksen periaatteet.

Miksi yhteiset periaatteet kannattaa sopia?

- Yhteisten periaatteiden sopiminen varmistaa seudullisen näkökulman huomioon ottamisen kuntakohtaisesti.
- Seudullisesti sovittavista periaatteista saadaan taustanoja kunnissa (esim. liikenneturvallisuustyöryhmissä) tehtäville päätöksille ja liikenneturvallisuusaloitteiden käsittelylle.
- Periaatteiden sopiminen heti työn alussa ohjaa kuntakohtaisten toimenpiteiden suunnittelua seudulle yhtenäiseen suuntaan (eivät pelkkiä kirjauksia, vaan tulisi näkyä myös suunnitelmissa).
- Vastaavia periaatteita (seudullisesti tarkennettuina) on sovellettu jo useissa seudullisissa suunnitelmissa.
- Liikkumisen ohjaus kohti kestävämpää liikkumista, esim. kävelyn ja pyöräilyn sekä joukkoliikenteen aseman parantaminen.

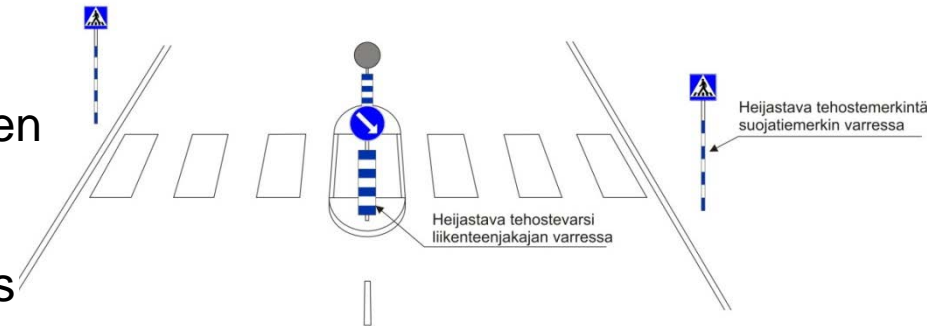
Seudulliset periaatteet / liikenneturvallisuus

- **Nopeusrajoitusjärjestelmän yhtenäistäminen** (asuinalueet alue-30 km/h, ydinkeskusta, taajamien pääkadut ym. 40 km/h). Rajoitukset tulee kokea ymmärrettäviksi, nopeusrajoitusjärjestelmän tulee olla selkeä ja liikenneympäristön tulee tukea nopeusrajoituksia. Aikataulut rajoitusten asettamiselle päätetään kuntakohtaisesti.
- **Asuinalueiden väistämisvelvollisuuskäytäntöjen yhtenäistäminen** (lähtökohtaisesti tasa-arvoiset tonttikatujen väliset liittymät, erityiskohteissa voidaan käyttää kolmioita). Pääkadut etuajo-oikeutettuja, samoin kokoojakadut tonttikatuihin nähden? Järjestelyjen oltava selkeitä, ymmärrettäviä ja johdonmukaisia.

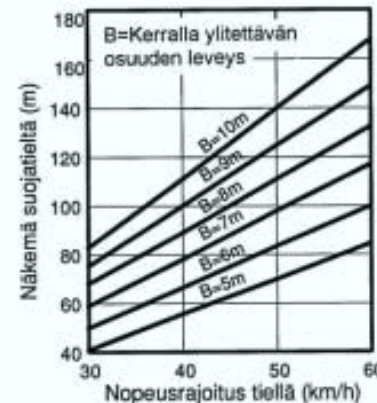

Seudulliset periaatteet / liikenneturvallisuus

- **Suojateiden havaittavuuden parantaminen** (suojatiemaalausten kunnossapito, tehostevarsien asentaminen merkittävimpien suojateiden liikenteenjakajiin ja suojatiemerkkeihin). (Huom. tehostevarsien käyttäminen myös maanteiden liittymien keskisaarekkeissa).

- **Suojatien ennakkovaroitusmerkkiä** (merkki 151) käytetään, jos suojatie ei muuten ole riittävän ajoissa kuljettajan havaittavissa. Merkkiä voidaan käyttää myös tiellä, jolla suojateita on vain poikkeuksellisesti tai suojatie on ensimmäinen lähestyttäessä taajamaa.

- Merkissä 151 voidaan käyttää lisäkilpeä 836 (invalidin ajoneuvo), jolloin se tarkoittaa, että tienkohdassa on erityisesti varottava vammaisia. (TLA 21 §)

Lisäkilpi 836

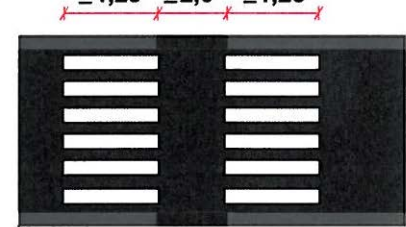

Seudulliset periaatteet / liikenneturvallisuus

- **Pyörätien jatkeen merkintä.** Pyörätien jatke merkitään kahdella valkoisella katkoviivalla. Jos pyörätien jatke merkitään suojatiemerkin rinnalle tai keskelle, suojatien puoleista katkoviivaa ei merkitä
- Merkinällä osoitetaan pyörätieltä tulevalle polkupyöräilijälle ja mopoilijalle ajoradan ylityspaikka. Merkintää voidaan käyttää myös muissa polkupyöräilijälle ja mopoilijalle tarkoitetuissa ajoradan ylityspaikoissa.
- Pyörätien jatkeet **tulee olla merkitty vuoden 2018 alusta.**

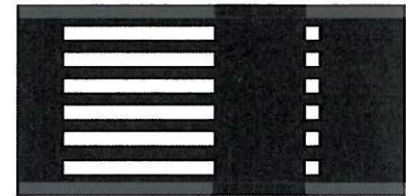
Yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä

nopeusrajoitus	vähimmäisleveys		
>60 km/h	≥2,0	≥2,0	≥2,0
≤60 km/h	≥1,25	≥2,0	≥1,25

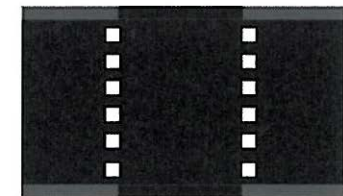
Pyörätie ja jalkakäytävä rinnakkain

≥2,0	≥2,0	0,5

Pyörätie

≥2,0

Seudulliset periaatteet / liikenneturvallisuus

■ Hidasteiden käyttöperiaatteiden määrittäminen

- kohteet: ensisijaisesti koulujen lähiympäristöt, koulureitit sekä vilkkaat kevyen liikenteen ylityspaikat, joissa on tarpeen hillitä ajonopeuksia ja turvata kevyen liikenteen ylityksiä (taajamakeskustat). Tien/kadun luonne ja asema huomioon ottaen.
- hidastetyypit: korotetut suojatiet/loivapiirteiset hidastetöyssyt; vaihtoehtoisina ratkaisuina voidaan käyttää myös mm. keskisaarekkeellisia suojateitä, kavennuksia, sivusiirtymiä tms. Joukkoliikennereiteillä käytetään ensisijaisesti loivapiirteisiä hidastetöyssyjä. Tonttikaduilla myös ”halvemmat” töyssyt mahdollisia.

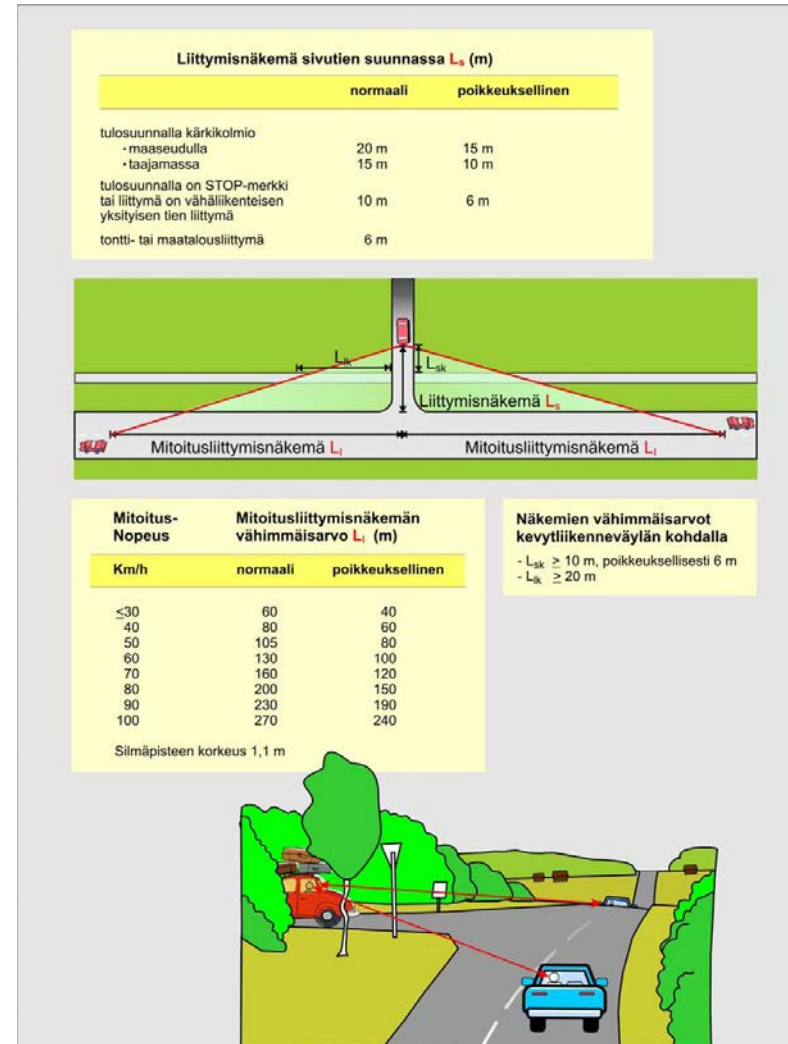
- **Nopeusrajoitusten ajoratamaalaukset**, esim. erityiskohteet - koulujen ja päiväkotien ympäristöt sekä paikat, joissa halutaan kiinnittää huomiota nopeusrajoitukseen (nopeusrajoitusten muutoskohdat, taajama-/asuinalueelle saapuminen, taajamien kokoojakadut, pääkadut ja -reitit).

Seudulliset periaatteet / liikenneturvallisuus

- **Yksityistieliittymien näkemäraivaukset** maanteiden varsilla (vastuu tienhoitokunnilla → tiedottaminen)
 - Maanteiden yksityistieliittymien näkemäraivaukset kuuluvat tienhoitokuntien vastuulle. Kuntien tulisi tiedottaa asiasta tienhoitokuntaa sekä lähettää ohjekuvat näkemäraivausten tekemisestä (samalla, kun tiedotetaan muista asioista).

Seudulliset periaatteet / liikenneturvallisuus

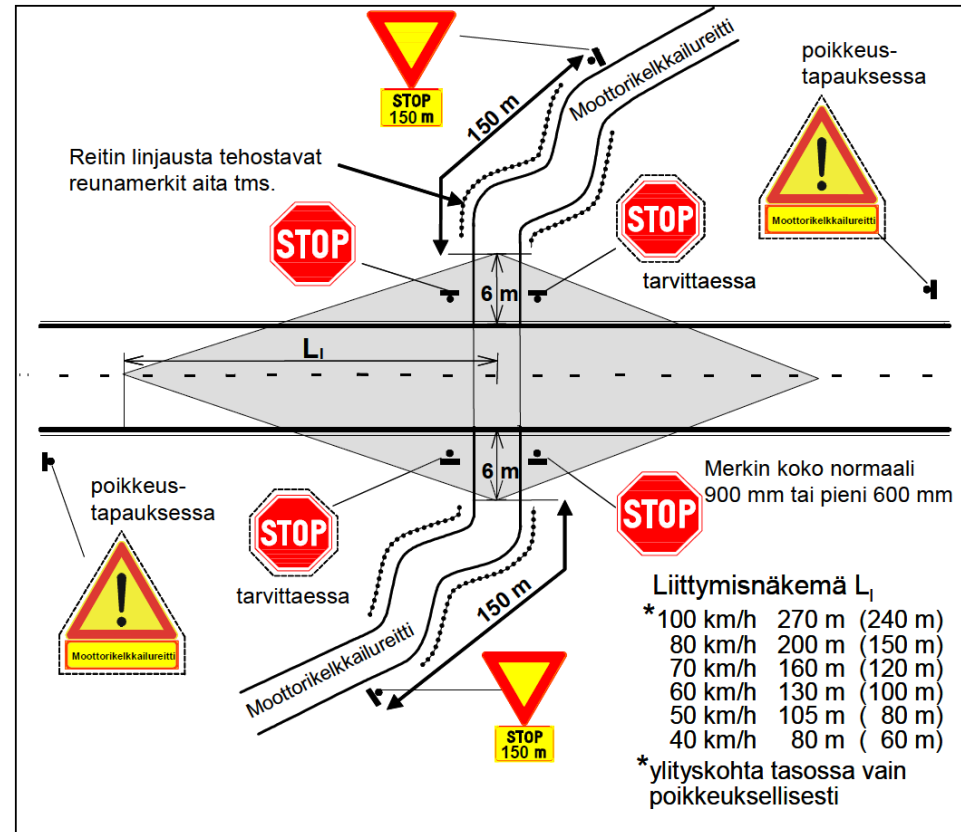
- **Mopoilun kieltämisessä kevyen liikenteen väylillä** tulee pyrkiä selkeyteen ja jatkuvuuteen vähintään kuntatasolla, mieluummin koko seudulla (esim. sallitaan vain vilkkaiden pääteiden varsilla/erityiskohteissa/kun nopeusrajoitus yli 50-60 km/h, jos ei korvaavia reittejä). Valtakunnallinen ohjeistus: *Liikenneviraston ohjeita 1/2013, Mopon paikka liikenneympäristössä*
- **Lapsia-liikennemerkkiä (merkki 152)** käytetään kohteissa, joissa liikkuu tavallista runsaammin lapsia – koulut, leikkipaikat). Merkin käyttö tulee tarkistaa kuntien alueella yhtenäiseksi.
 - Merkkiä ei yleensä käytetä asuntoalueiden kaduilla tai teillä, joilla lasten liikkuminen on ennalta odotettavissa. Merkin yhteyteen voidaan liikenneturvallisuuden parantamiseksi kiinnittää vilkkuva keltainen valo.
 - Tarpeettomat merkit tulee poistaa tai peittää mm. kesälomien ajaksi.

Seudulliset periaatteet / liikenneturvallisuus

- **Moottorikelkkareittien ylityskohtien merkitseminen.** Erityistä huomiota tulee kiinnittää siihen, että moottorikelkkareittiä liikkuvat havaitsevat tulevan ylityskohdan riittävän hyvin. Ylityskohtien turvallisuus tulee käydä kuntien alueella läpi. Ylityskohtien merkeissä voidaan käyttää myös tehostevarsia.

Seudulliset periaatteet / liikenneturvallisuus

- Kaavojen laatimisvaiheessa sekä uusien maankäyttöhankkeiden suunnittelun yhteydessä tulee **maankäytön suunnittelu sovittaa yhteen liikennesuunnittelun** kanssa sekä tarkistaa ratkaisujen liikenneturvallisuusvaikutukset (sekä myös vaikutukset liikkumisen suuntautumiseen ja liikkumisen ohjausmahdollisuuteen kohti kestävämpää liikkumista).
- Myös **hजारakentamisen hallinnan** merkitys korostuu jatkuvasti. Kunnan tulee määritellä yhdessä naapurikuntien ja koko seudun kuntien kanssa yhteiset periaatteet suhtautumisessa hजारakentamiseen sekä tuoda esille jo uusien rakennuslupien myöntämisyvaiheessa, että alueelle ei tulla järjestämään esim. kevyen liikenteen väyliä tai valaistusta.
- **Tienvarsiraivaukset** hirvionnettomuuksien vähentämiseksi; mahdollisuudet raivausten kustannustehokkaaksi toteuttamiseksi. Yhteistyö metsänhoitoyhdistysten ym. järjestöjen kanssa.

Seudulliset periaatteet / liikenneturvallisuus

- **Koulujen sisäisten liikennejärjestelyiden järjestelmällinen tarkistaminen** ja tarvittaessa suunnittelu seuraavin periaattein:
 - Koulujen välituntipiha on eroteltu kaikesta saatto- ja huoltoliikenteestä sekä henkilökunnan pysäköintialueesta
 - Huoltoliikenteellä ja henkilökunnan työmatkaliikenteellä on omat reitit.
 - Koululaiskuljetusten ja jättöliikenteen jättöpaikka on riittävän tilava ja turvallinen; ei tienylityksiä eikä peruuttamistarpeita.
 - Tarvittaessa pelisääntöjen sopiminen vanhempien, koululaiskuljettajien ja henkilökunnan kanssa.

→ Viisaiden liikkumismuotojen käyttö → koulumatkat jalan, pyörällä ja joukkoliikennettä hyödyntäen.

- **Koulureittien turvallisuustarkasteluissa** hyödynnetään Koululiiturohjelmaa ja tarvittaessa poliisin lausuntoa reitin vaarallisuudesta. Kuntakohtainen soveltamistapa sekä muut koulukuljetuksiin ja niiden myöntämiseen liittyvät yksityiskohdat kootaan kuntakohtaiseen koulukuljetusoppaaseen.

Kevyen liikenteen laatukäytävät, periaatteet

- Laatukäytäväksi määritellään vilkkaimmat kevyen liikenteen reitit kuntakeskuksista keskeisille asuin- ja työpaikka-alueille ottaen huomioon jalankulun ja pyöräilyn potentiaali (ns. jalankulku- ja pyöräilyvyöhykkeet), toimintojen sijainnit (erityisesti koulut ja vanhainkodit), palvelujen saavutettavuudet sekä yhdyskuntarakenteen tiivistämisen kannalta keskeiset yhteydet.
- Laatukäytäväksi esitettävillä yhteyksillä on jo nykyisin kevyen liikenteen väylä.
- Laatukäytävien parantamistoimenpiteet priorisoidaan tärkeimmiksi.
- Laatukäytävillä esitetään esim. talvikunnossapidon aikaistamista.
- Laatukäytävät määritellään kaikkiin seudun kuntiin.

Seudulliset periaatteet / viisas liikkuminen

- Kävelyä ja pyöräilyä edistetään kunnissa valtakunnalliseen suunnitelmaan ja seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman linjauksiin pohjautuen
- Kunnat toimivat esimerkkityönantajina kävelyn ja pyöräilyn sekä muiden kestävien liikkumismuotojen edistäjinä ja mahdollisuuksien luojina:
 - Viisaan ja kestäväen liikkumisen edistäminen sisällytetään kuntien liikenneturvallisuusryhmien tehtäviin.
 - Liikenneturvallisuusryhmän jäsenien ja virkamiesten tietämystä viisaasta liikkumisesta ja liikkumisen ohjauksen keinoista lisätään kouluttamalla ja tiedottamalla.
 - Kannustetaan työntekijöitä työmatkakävelyyn ja -pyöräilyyn sekä joukkoliikenteen ja kimpakyytien käyttöön.
 - Resurssien puitteissa laaditaan työpaikan (kunta) liikkumisen ohjauksen suunnitelma ja kannustetaan myös muita suuria työnantajia suunnitelman laadintaan.

Seudulliset periaatteet / esteettömyys

- Esteettömyysvastaavien nimeäminen kuntiin: tehtävänä esteettömyystyön koordinointi kunnassa, kouluttautuminen.
- Esteettömyysvastaavilla voisi olla myös seudullisia/kunnille yhteisiä kokoontumisia, lisäksi osallistuminen liikenneturvallisuuustyöryhmien toimintaan.
- Taajamien yhteisiä toimenpiteitä:
 - Sisäänkäynnit liikkeisiin; liikkeenharjoittajien informoiminen, yhteistyön lisääminen. Esim. tilaisuus, jossa käydään asioita läpi: ongelmat liikkumisesteisten näkökulmasta, annetaan vinkkejä halvoiksi parantamisehdotuksiksi. Esteettömyyttä tulisi markkinoida liikkeenharjoittajille kilpailu- ja imagoetuna (= lisää asiakkaita ja hyvä maine, kun paikat ovat kunnossa).
 - Reunakivien järjestelmällinen madaltaminen (0-3 cm) ydinkeskustoissa kuntien ja ELY:n resurssien puitteissa.
 - Vanhus- ja vammaisneuvostojen edustajat/avustajat mukaan ja ohjeiden huomiointi sekä julkisten tilojen että tie- ja katuverkon suunnittelussa = ei tehdä enää uutta, esteellistä ympäristöä.
 - Kunnossapidon tehostaminen.
 - Levähdysmahdollisuuksien tarjoaminen kevyen liikenteen reiteillä.